

Climatic Requirement:

Soil: Well-drained sandy loam to loamy soils with good organic matter content and a neutral pH of 6.5 to 7.5 are ideal. Avoid waterlogged, saline, or heavy clay soils.
Climate: It is a warm-season crop that thrives in temperatures between 25°C and 35°C and requires 500-750 mm of well-distributed rainfall. Mung bean is sensitive to frost, waterlogging, and prolonged cloudy weather, especially during flowering and pod development stages.

Sowing Time: Rabi-October to November (mung mainly practiced in South India)
Kharif-June to July (with onset of monsoon)
Zaid-Feb to April (after harvest of rabi crops like wheat)

Crop Duration: (Rabi, Kharif & Zaid) 65-70 days from sowing to harvesting.

Seed Rate: 4-5 kg per acre (Kharif), 10-12 kg per acre (Rabi)

Land Preparation:

Prepare the land with one deep ploughing followed by 2-3 harrowings to achieve a fine tilth and good soil aeration. The field should be leveled to ensure uniform irrigation and prevent water stagnation, which can damage the roots.

Fertilizer dosage per hectare over time:**Apply at Basal Dose:**

Drill 5 kg of N (11 kg of Urea) and 16 kg of P₂O₅ (100 kg of single superphosphate) per acre at sowing.

Irrigation Schedule:

Mung bean is mainly grown under rainfed conditions, but it responds well to protective irrigation during critical growth stages. Generally, 1-2 irrigations are needed during dry spells. The most critical stages for irrigation are flowering and pod formation.

Weed Control:

Give the first hoeing 4 weeks after sowing of the crop and second hoeing, if needed, about 2 weeks thereafter.

Pest & Disease Management:**Pests:**

•Whitefly & Aphids : Spray Imidacloprid 0.3 ml/l or Thiamethoxam 0.25 g/l
•Pod borer (Helicoverpa armigera): Use Spinosad 0.3 ml/l or Emamectin benzoate 0.4 g/l during flowering and pod formation

Diseases:

•Yellow mosaic virus: Use resistant varieties, control whitefly (vector) with Imidacloprid or Thiamethoxam.
•Cercospora Leaf Spot: Control with Mancozeb 0.2% or Chlorothalonil sprays
•Root rot: Root rot caused by Macrophomina phaseolina produces dark lesions on leaves, branches, stems and roots. Spot drench with carbendazim 50 WP @ 1 g/l of water & if problem persist also use Mancozeb with it.

Maturity Indicators:

The crop should be harvested with sickle when 80% of the pods mature. Do not uproot the plants. Spike tooth type power thresher for wheat can be used to thresh moong after proper modifications.

The recommended package of practice is based on trials done at company's research stations. As a result of varied soil type, water, weather conditions and crop rotations, the yield of this variety may vary. As method of seed sowing and usage is not in our control, hence, only seed quality can be ensured. Consult the nearest SAU/CAR Research Stations or your local State Agriculture Officer for guidance in growing good crop.

जलवायु आवश्यकता:

मिट्टी: अच्छी तरह से सूखा देतीली दोमट मिट्टी से लेकर अच्छी कार्बनिक पदार्थों की मात्रा और 6.5 से 7.5 का तटस्थ पीएच आदर्श है। जलभराव, खारी या भारी मिट्टी वाली मिट्टी से बचें।
जलवायु: यह एक गर्म मौसम की फसल है जो 25°C और 35°C के बीच तापमान में पनपती है और इसके लिए 500-750 मिमी अच्छी तरह से वितरित वर्षा की आवश्यकता होती है। मूँग ठंड, जलभराव और लंबे समय तक बादल छार रहने के प्रति संवेदनशील है।

बुवाई का समय: रबी-अक्टूबर से नवंबर (रबी मूँग मुख्य रूप से दक्षिण भारत में प्रचलित है)
खरीफ-जून से जुलाई (मानसून की शुरुआत के साथ)
ज़ायद-जून से जुलाई (मानसून की शुरुआत के साथ)

फसल की अवधि: (रबी, खरीफ और ज़ायद) बुवाई से लेकर कटाई तक 65-70 दिन।

बीज दर: 4-5 किलोग्राम प्रति एकड़ (खरीफ), 10-12 किग्रा प्रति एकड़ (रबी)

भूमि की तैयारी:

जुताई: एक गहरी जुताई के साथ भूमि को तैयार करें और उसके बाद 2-3 हरोइंग करें ताकि एक अच्छी जुताई और अच्छी मिट्टी का वातन प्राप्त हो सके। एक समान सिंचाई सुनिश्चित करने और पानी के ठहराव को रोकने के लिए खेत को समतल किया जाना चाहिए, जो जड़ों को नुकसान पहुंचा सकता है।

समय के साथ प्रति हेक्टेयर उर्वरक खुराक:**बेसल खुराक पर लागू करें:**

बुवाई के समय प्रति एकड़ 5 किग्रा N (11 किग्रा यूरिया)
और 16 किग्रा P₂O₅ (100 किग्रा सिंगल सुपरफॉस्फेट) ड्रिल करें।

सिंचाई अनुसूची:

•मूँग मुख्य रूप से वर्षा आधारित परिस्थितियों में उगाया जाता है, लेकिन यह महत्वपूर्ण विकास चरणों के दौरान सुरक्षात्मक सिंचाई के लिए अच्छी तरह से प्रतिक्रिया करता है। आम तौर पर, शुष्क अवधि के दौरान 1-2 सिंचाई की आवश्यकता होती है। सिंचाई के लिए सबसे महत्वपूर्ण चरण फूल आना और फली बनना है।

खरपतवार नियंत्रण:

•फसल बोन के लगभग 4 सप्ताह बाद पहली निराई-गुड़ाई करें, और आवश्यकता होने पर दूसरी निराई-गुड़ाई लगभग 2 सप्ताह बाद करें।

कीट एवं रोग प्रबंधन:**कीट:**

•सफेद मक्खी और एफिड्स : इमिडाक्लोप्रिड 0.3 मिली/लीटर या थियामेथोक्सम 0.25 ग्राम/लीटर का छिड़काव करें
•पाँड बोरर (हेलिकोवर्पा आर्मिगेरा): फूल आने और फली बनने के दौरान स्पिनोसैड 0.3 मिली/लीटर या इनामेक्टिन बेन्जोएट 0.4 ग्राम/लीटर का उपयोग करें।

रोग:

•पीला मोजेक वायरस: प्रतिरोधी किस्मों का उपयोग करें, इमिडाक्लोप्रिड या थियामेथोक्सम के साथ सफेद मक्खी (वेक्टर) को नियंत्रित करें।
•सर्कोस्पोरा लीफ स्पॉट: मैकोज़ेब 0.2% या क्लोरोथालोनिल स्प्रे के साथ नियंत्रण।
•जड़ सड़न: मैक्रोफोमिना फेजोलिना के कारण होने वाली जड़ सड़न पत्तियों, शाखाओं, तनों और जड़ों पर गहरे घाव पैदा करती है। कार्बेन्डाज़िम 50 डब्ल्यूपी @ 1 ग्राम/लीटर पानी के साथ स्पॉट ड्रैन करें।

परिपक्वता संकेतक:

•फसल को दटाती से काटा जाना चाहिए जब 80% फली परिपक्व हो जाए। पौधों को उखाड़ें नहीं। गेहूँ के लिए उपयोग होन वाला स्पाइक टूथ टाइप पावर थ्रेशर उचित संशोधनों के बाद मूँग को थ्रेश करने के लिए किया जा सकता है।

अभ्यास का अनुसंधान पैकेज कंपनी के अनुसंधान स्टेशनों पर किए गए परीक्षणों पर आधारित है। विभिन्न प्रकार की मिट्टी के प्रकार, पानी, मौसम की स्थिति और फसल चक्र के परिणामस्वरूप, इस किस्म की उपज भिन्न हो सकती है। चूंकि बीज बोने की विधि और उपयोग हमारे नियंत्रण में नहीं है, इसलिए केवल बीज की गुणवत्ता सुनिश्चित की जा सकती है। अच्छी फसल उगाने में मार्गदर्शन के लिए निकटतम एसायु/आईसीएआर अनुसंधान स्टेशनों या अपने स्थानीय राज्य कृषि अधिकारी से परामर्श करें।

ਜਲਵਾਯੂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ:

ਜ਼ਮੀਨ: ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਲ ਨਿਕਾਸ ਵਾਲੀਆਂ ਰੇਤਲੀਆਂ ਮੈਰਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ 6.5 ਤੋਂ 7.5 ਪੀ ਐਚ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਪੀ.ਐਚ. ਹੋਵੇ। ਪਾਣੀ ਭਰਨ, ਖਾਰੀ ਜਾਂ ਭਾਰੀ ਚੀਕਣੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ।

ਪੌਣ-ਪੌਣ: ਇਹ ਗਰਮ ਰੁੱਤ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਹੈ ਜੋ 25 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੋਂ 35 ਡਿਗਰੀ ਸੈਂਟੀਗ੍ਰੇਡ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 500-750 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਖਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੂੰਗ ਦੀਆਂ ਫਲੀਆਂ ਠੰਡ, ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬੱਦਲਵਾਦੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬਿਜਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ: ਹਾੜੀ- ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ (ਹਾੜੀ ਦੀ ਮੂੰਗੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ)

ਸਾਉਣੀ - ਜੂਨ ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ (ਮੌਨਸੂਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਨਾਲ)

ਜ਼ੈਦ- ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ (ਹਾੜੀ ਦੀਆਂ ਫਲੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਣਕ ਦੀ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ)

ਫਸਲ ਦੀ ਮਿਆਦ: (ਹਾੜੀ, ਸਾਉਣੀ ਅਤੇ ਜ਼ੈਦ) - ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਾਢੀ ਤੱਕ 65-70 ਦਿਨ

ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ: 4-5 ਕਿਲੋ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ (ਸਾਉਣੀ), 10-12 ਕਿਲੋ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ (ਹਾੜੀ)

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ:

ਵਾਰ ਵਾਰ: ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫਿਰ 2-3 ਹਾਰਿੰਗ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਚੰਗੀ ਵਾਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਹਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਕਸਾਰ ਸਿੰਚਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਖੇਤ ਨੂੰ ਪੱਧਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਖਾਦ ਦੀ ਖੁਰਾਕ:

ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਖੁਰਾਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੋ:

ਬਿਜਾਈ ਸਮੇਂ 5 ਕਿਲੋ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ (11 ਕਿਲੋ ਜੂਰੀਆ) ਅਤੇ 16 ਕਿਲੋ ਫ਼ਾਸਫ਼ੋਰਸ (100 ਕਿਲੋ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰਫਾਸਫੇਟ) ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਡਰਿੱਲ ਕਰੋ।

ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ:

ਮੂੰਗ ਦੀਆਂ ਫਲੀਆਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਰਿੰਗ ਅਪਾਰਤ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਨਾਜ਼ੁਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿੰਚਾਈ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ਕ ਸਮੇਂ 1-2 ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਚਾਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੜਾਅ ਫੁੱਲ ਪੈਣਾ ਅਤੇ ਫਲੀਆਂ ਬਣਨਾ ਹੈ।

ਖਰਤਪਰਵਾਰ:

ਫਸਲ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ 4 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਨਦੀਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਨਦੀਨ ਲੋੜ ਤੋਂ 2 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਕਰੋ।

ਕੀਟ ਅਤੇ ਰੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧਨ:

ਕੀੜੇ-ਮਕੋੜੇ:

ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ ਅਤੇ ਚੇਪਾ: ਇਮੀਡਾਕਲੋਪ੍ਰਿਡ 0.3 ਮਿਲੀ/ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਜਾਂ ਥਾਇਮੇਥੋਕਸਮੈਮ 0.25 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਫਿੜਕਾਅ ਕਰੋ।

ਫਲੀ ਦਾ ਗੜ੍ਹਾ (ਹੈਲੀਕੋਵਰਪਾ ਆਰਮੀਗੇਰਾ): ਫੁੱਲ ਪੈਣ ਅਤੇ ਫਲੀਆਂ ਬਣਨ ਸਮੇਂ ਸਪਿਨੇਸਾਡ 0.3 ਮਿਲੀ/ਲਿਟਰ ਜਾਂ ਇਮਾਮੈਕਟਿਨ ਬੈਂਜੋਏਟ 0.4 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਬਿਮਾਰੀਆਂ:

ਪੀਲਾ ਮੈਜ਼ੇਕ ਵਾਇਰਸ: ਰੋਧਕ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ, ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ (ਕੈਕਟਰ) ਨੂੰ ਇਮੀਡਾਕਲੋਪ੍ਰਿਡ ਜਾਂ ਥਾਇਮੇਥੋਕਸਮੈਮ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੋ।

ਮੋਰੇਸਪੋਰਾ ਪੱਤਾ ਪੱਥਾ: ਮੈਨਕੋਜੇਬ 0.2% ਜਾਂ ਕਲੋਰੋਥੈਲੋਨਿਲ ਸਪਰੇਅ ਨਾਲ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰੋ।

ਜੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਲਣ: ਮੈਕਰੋਫੇਮੀਨਾ ਫੇਮੋਲੀਨਾ ਕਾਰਨ ਜੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਲਣ ਪੱਤਿਆਂ, ਟਾਹਣੀਆਂ, ਤਣਿਆਂ ਅਤੇ ਜੜ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਜ਼ਖਮ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰਬੋਨਾਜ਼ਿਮ 50 ਡਬਲਯੂਪੀ @ 1 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਦਿਓ ਅਤੇ ਜੇ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਨਕੋਜੇਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਸੂਚਕ:

ਫਸਲ ਦੀ ਤੁੜਾਈ ਦਾਤਰੀ ਨਾਲ ਕਰੋ ਜਦੋਂ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਫਲੀਆਂ ਪੱਕ ਜਾਣ। ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾ ਪੁੱਟੋ। ਕਣਕ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਪਾਈਕ ਟੁੱਥ ਟਾਈਪ ਪਵਰ ਬਰੈਸਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੂੰਗੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਰਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹਵਾਮਾਨਾਚੀ ਆਵਧਿਕਤਾ:

ਮਾਤੀ: ਸੌਰਿਯ ਪਦਾਰਥਾਂ ਚਾਂਗਲੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਆਉ 6.5 ਤੇ 7.5 ਚੇ ਤਦਾਸੀਨ ਪੀਏਚ ਅਲੇਲੀ ਚਾਂਗਲੀ ਨਿਚਰਾ ਹੋਯਾਟੀ ਵਾਲੁਕਾਮਯ ਚਿਕਯਮਾਤੀ ਆਦਰ੍ਹ ਆਏ. ਪਾਠੀ ਸਾਚਯੇ, ਖ਼ਾਟਟ ਕਿੰਗਾ ਜੜ ਚਿਕਯਮਾਤੀ ਮਾਤੀ ਠਾਲਾ. ਹਵਾਮਾਨ: ਏ ਤਯਾ ਹੰਗਮਾਤੀਲ ਪੀਕ ਆਏ ਜੇ 25 ਡਿਗੀ ਸੇਲ੍ਸਿਯਸ ਤੇ 35 ਡਿਗੀ ਸੇਲ੍ਸਿਯਸ ਟਰਮਯਾਨ ਟਾਪਮਾਨਾਟ ਅਰਅਟ ਕਰਟੇ ਆਉ 500-750 ਮਿਮੀ ਚਾਂਗਲਯਾ. ਪ੍ਰਕਾਰੇ ਵਿਟਰਿਟ ਪਾਕਸਾਚੀ ਆਵਧਿਕਤਾ ਅਸਟੇ. ਮੂਗ ਠੇੰਗਾ ਟੰਕ, ਪਾਠੀ ਸਾਚਯੇ ਆਉ ਟੀਠਕਾਕਾਪਯੰਟ ਠਗਾਲ ਪਰਿਠਿਠੀਸ ਕਲੀ ਪਡਟਾਟ.

ਪੇਰਠੀਚੀ ਕੇਲ: ਟਰਬੀ-ਅੱਕਟੋਬਰ ਤੇ ਨੋਵੰਬਰ (ਟਰਬੀ ਮੂਗ ਪ੍ਰਾਮੁਖਯਾਨੇ ਦਕ੍ਸ਼ਿਣ ਆਟਟਾਟ ਪ੍ਰਚਲਿਟ ਆਏ)

ਖ਼ਰੀਪ-ਜੂਨ ਤੇ ਜੁਲੈ (ਪਾਕਸਾਕਾ ਸੁਰੁ ਡਾਲਯਾਨੰਟਰ)

ਡ਼ੈਦ- ਫੇਬ੍ਰੁਵਾਰੀ ਤੇ ਏਪ੍ਰਿਲ (ਗਠਾਸਾਰਠਯਾ ਟਰਬੀ ਪਿਕਾਂਯਾ ਕਾਪਠੀਨੰਟਰ)

ਪੀਕ ਕਾਲਾਵਧੀ: (ਟਰਬੀ, ਖ਼ਰੀਪ, ਡ਼ੈਦ) ਪੇਰਠੀਪਾਸੂਨ ਕਾਪਠੀਪਯੰਟ 65 ਤੇ 70 ਟਿਕਸ.

ਬਿਯਾਯੇ ਟਰ: 4-5 ਕਿਯੰ ਪ੍ਰਟਿ ਏਕਟ (ਏ ਠਯਾਨ ਵ ਵਾਟਾਵਟਠਾਨੁਸਾਰ ਕਡਲੁ ਠਕਟੇ)

ਜਮਿਨੀਚੀ ਟਯਾਰੀ:

ਨਾਂਗਰਠੀ: ਚਾਂਗਲੀ ਨਾਂਗਰਠੀ ਵ ਜਮਿਨੀਚੇ ਵਾਧੂਵੀਜਨ ਚਾਂਗਲੇ ਹੋਯਾਸਾਠੀ ਖ਼ੋਲ ਨਾਂਗਰਠੀ ਕਰਨ 2-3 ਪਾਠੀ ਨਾਂਗਨੁਜ ਜਮੀਨ ਟਯਾਰ ਕਰਾਵੀ. ਏਕਸਮਾਨ ਸਿੰਚਨ ਸੁਨਿਠ੍ਰਿਟ ਕਰਠਯਾਸਾਠੀ ਆਉ ਮੁਕਾਂਨਾ ਹਾਨੀ ਪੋਹੋਚਕੂ ਠਕਠਾਏ ਪਾਠੀ ਸਾਚਯਾਸਾਠੀ ਠੇਟਾਚੇ ਸਮਟਲ ਕੇਲੇ ਪਾਠਿਜੇ.

ਕੇਲੋਕੇਲੀ ਪ੍ਰਟਿ ਏਕਟਰ ਖ਼ਰਟਾਂਚਾ ਡੋਸ:

ਕੇਲ ਡੋਸਕਰ ਲਾਗੂ ਕਰਾ:

ਪੇਰਠੀਚਯਾ ਕੇਲੀ ਪ੍ਰਟਿ ਏਕਟੀ 5 ਕਿਯੰ ਨੰ (11 ਕਿਯੰ. ਯੁਟਿਯਾ)

ਵ 16 ਕਿਯੰ. ਪੀ2 ਓ5 (100 ਕਿਯੰ. ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰਫਾਠਏਕਟ) ਗਲੂਨ ਘਯਾਵੇ.

ਸਿੰਚਨਾਚੇ ਕੇਲਾਪ੍ਰਕ:

ਮੂਗ ਪ੍ਰਾਮੁਖਯਾਨੇ ਪਾਕਸਾਕਰ ਆਠਾਰਿਟ ਪਰਿਠਿਠੀਟ ਪਿਕਵਲੇ ਜਾਟਾਟ, ਪਰੰਟੁ ਟੇ ਵਾਠੀਚਯਾ ਗੰਮੀਰ ਟਪਯਾਟ ਸਟਕਸਾਕਕ ਸਿੰਚਨਾਲਾ ਚਾਂਗਲਾ ਪ੍ਰਟਿਸਾਟ ਟੇਟੇ. ਸਾਠਾਰਠਾਟ: ਕੋਟਡਯਾ ਕਾਲਾਟ 1-2 ਪਾਠੀ ਲਾਗਟੇ. ਸਿੰਚਨਾਸਾਠੀ ਸਵੀਟ ਮਹਟਵਾਚਾ ਟਪਾ ਮੁਠਾਯੇ ਫੁਲੇ ਏਯੇ ਆਉ ਠੇੰਗਾ ਟਯਾਰ ਹੋਯੇ.

ਤਠਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਠਾ:

ਪੀਕ ਲਾਗਵਡੀਨੰਟਰ ਸੁਸਾਰੇ4ਅਠਵਡਾਂਨੰਟਰ ਪਹਿਲੇ ਤਠਾ ਕਾਠਯੇ ਆਉ ਆਵਧਿਕਟੇਨੰਟਰ ਸੁਸਾਰੇ2ਅਠਵਡਾਂਨੰਟਰ ਟੁਸਰੇ ਤਠਾ ਕਾਠਯੇ.

ਕੀਡ ਆਉ ਠੇੰਗ ਵਯਠਯਾਪਨ:

ਕੀਟਕ:

ਠਾਡਟਪਲਾਯ ਆਉ ਏਫਿਡੁਸ: ਡਮਿਡਾਕਲੋਪ੍ਰਿਡ 0.3 ਮਿਲੀ/ਲਿਟਰ ਕਿੰਗਾ ਠਾਯਮੇਠੀਕਸਮ 0.25 ਯੰਮ/ਲਿਟਰ ਫੁਵਾਰਠੀ ਕਰਾ

ਪਾੱਡ ਕੋਟਰ (ਠੈਲਿਕੋਕੁਠਯ ਆਰਿੰਠੇਰਾ):ਫੁਲੇ ਆਉ ਠੇੰਗਾ ਟਯਾਰ ਕਰਟਾਨਾ ਠਿਪਿਨੋਸੱਠ 0.3 ਮਿਲੀ/ਏਲ ਕਿੰਗਾ ਡਮਾਮੇਵਿਟਿਨ ਕੋਡੋਏਟ 0.4 ਯੰਮ/ਏਲ ਵਾਪਰਾ

ਠੇੰਗ:

ਯਲੋ ਮੋਡੁੱਕ ਕੁਠਾਠਟਸ: ਪ੍ਰਟਿਠੇਠਕ ਵਾਠਾਂਚਾ ਵਾਪਰ ਕਰਾ, ਡਮਿਡਾਕਲੋਪ੍ਰਿਡ ਕਿੰਗਾ ਠਾਯਮੇਠੀਕਸਮ ਵਾਪਰਨ ਪਾਠਟੀ ਸਾਠੀ (ਕੋਕਟਰ) ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਟ ਕਰਾ.

ਸਕੋਟਪੋਰਾ ਲੀਫ ਸਪਾੱਟ: ਮੈਂਕੋਡੋਬ 0.2% ਕਿੰਗਾ ਕਲੋਰੋਠੈਲੋਨਿਲ ਸੇਸੁਠ ਨਿਯੰਤ੍ਰਠਾ

ਸੂਲ ਸਡਯੇ: ਮੈਂਕੋਫਾਸਿਨਾ ਫੇਜੀਲਿਨਾਸੁਲੇ ਹੋਯਾਟੀ ਸੁਲੇ ਸਡਯਾਸੁਲੇ ਪਾਨੇ, ਫਾਠਾ, ਟੇਠ ਆਉ ਸੁਕਾਂਕਰ ਖ਼ੋਲ ਜਕਸ ਠੇਟਾਟ. ਕਾਰੋਕੋਡਾਡਿਸਮ50 ਡਕਲਯੂਪੀ @ 1 ਯੰਮ / ਲਿਟਰ ਪਾਠਯਾਨੇ ਜਾਗਾ ਕਾਠਨ ਠਾਕਾ ਆਉ ਸਮਠਯਾ ਕਾਯਮ ਠਾਠਿਲਯਾਸ ਠਯਾਕੋਕਰ ਮੈਂਕੋਡੋਬ ਟੇਕੀਲ ਵਾਪਰਾ.

ਮੈਂਕੁਠਟੀ ਡਿੰਕੋਟਰਸ:

80% ਠੇੰਗਾ ਪਰਿਪਕ ਡਾਲਯਾਕਰ ਪਿਕਾਚੀ ਕਾਪਠੀ ਕੋਯਕਯਾਨੇ ਕਰਾਵੀ. ਠੇਯੇ ਤਪਟਨ ਠਾਕੂ ਨਕਾ. ਗਠਾਸਾਠੀ ਜਾਠਾਟ ਯਾ ਠਯਾਡਕ ਠੂਠ ਪ੍ਰਕਾਰਠਯਾ ਪਾੱਕਰ ਠੇਸਟਰਚਾ ਵਾਪਰ ਯੋਗਯ ਸੁਠਾਰਠਾਂਨੰਟਰ ਮੂਗੀ ਸਕਠੀਸਾਠੀ ਕੇਲਾ ਜਾਕੁ ਠਕਟੋ.

ਅਠਿਆਂ ਦਾ ਸਿਠਾਰਠ ਕੀਤਾ ਪੈਕੇਜ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖੇਜ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਸਟਾਂ 'ਤੇ ਅਪਾਰਤ ਹੈ। ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ, ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਣ, ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਫਸਲੀ ਚੱਕਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਝਾੜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਸਾਡੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਬੀਜ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਫਸਲ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਨੇੜਲੇ ਐਸ.ਏ.ਯੂ./ਆਈ.ਸੀ.ਏ.ਆਰ. ਖੇਜ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰੋ।

ਫਿਠਾਟਸ ਕੇਲੇਲੇ ਪੱਕੇਜ ਕੰਪਨੀਚਯਾ ਸੰਠੋਠਠ ਕੇਂਡਾਂਕਰ ਕੇਲੇਲਯਾ ਚਾਚਯਾਂਕਰ ਆਠਾਰਿਟ ਆਏ. ਮਾਤੀਚੇ ਵਿਵਿਠ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਪਾਠੀ, ਠ੍ਰੁਟੁਮਾਨ, ਪਿਕਾਂਚੀ ਫੇਟਪਾਲਟ ਯਾਂਮੁਕੇ ਯਾ ਜਾਤੀਚੇ ਤਯਾਟਨ ਕਡਲੁ ਠਕਟੇ. ਬਿਯਾਯੇ ਪੇਰਠਯਾਚੀ ਪਡਰ ਵ ਵਾਪਰ ਆਪਯਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਠਾਟ ਨਲਯਾਨੇ ਕੇਕਲ ਬਿਯਾਯਾਂਯਾ ਗੁਠਕਟੇਚੀ ਠਾੜੀ ਕਰਟਾ ਏਟੇ. ਚਾਂਗਲੇ ਪੀਕ ਖੇਠਯਾਚਯਾ ਮਾਰਠਦੰਸ਼ਨਾਸਾਠੀ ਜਕਕਯਾ ਏਸਏਯੂ/ ਆਯਸੀਏਅਰ ਸੰਠੋਠਠ ਕੇਂਡਾਂਕਰ ਕਿੰਗਾ ਆਪਯਾ ਠਯਾਨਿਕ ਠਯਾਕੁ ਕ੍ਰਬੀ ਅਠਿਕਾਚਾਚਾ ਸਲਾ ਘਯਾ.